

ANLATICI TÜRLEİ

Olaya dayalı metinlerde olayları anlatan kişiye anlatıcı denir. Metinde anlatım, iki tür anlatıcı tarafından yapılır:

➡ Birinci Kişi Ağzıyla Anlatım

Anlatıcı, olayı yaşayan ve anlatan kişidir. Bu tür anlatımda 1. tekil şahıs (ben) ya da 1. çoğul şahıs (biz) kullanılır.

Örnek

İyi bir öğrenci, iyi bir evlat, iyi bir dinleyici, iyi bir kardeş olmak için hep çaba sarf ettim. Çünkü insanın hayatta ne yaparsa yapsın hep en iyisini yapması gerektiğini yaşam felsefesi hâline getirdim. Bunların sonucunda da hep mutlu oldum.

➡ Üçüncü Kişi Ağzıyla Anlatım

Anlatıcı, olayı dışarıdan gözlemleyen kişidir yani olayın dışındadır. Sadece duyduklarını ve tanık olduklarını anlatır. Bu tür anlatımda 3. tekil şahıs (o) ya da 3. çoğul şahıs (onlar) kullanılır.

Örnek

Yaşlı adam ağır ağır yürüyerek tırmandı yokuşu. Nefes nefese kalmasından belliydi takatinin olmadığı. Ellerinin boş olmasından belliydi bugün de evine ekmek getiremeyeşi. İçi parçalanarak çaldı evinin kapısını. Hanımı açtı kapıyı, eşinin yüzünde gördü çaresiz olmanın ne demek oluşunu.

Uygulama

Aşağıdaki metinlerin kaçınıcı kişi ağzıyla anlatıldığını altlarındaki boşluklara yazalım.

Annem eve geldi. Sessizce koltuğun bir köşesine oturdu. Hiç sesi çıkmıyordu ve ben annemin sessizliğinden korkardım. Çok kırıldığı ve üzüldüğü zamanlar hep böyle olurdu. Keşke kızsı bağırsa da böyle içine atmasa derdim. Bu sefer fazla ileri gittiğimi o an anladım.

Çocuk avazı çıktığı kadar bağırdı istasyonda. Tren geliyor, tren geliyor, diye. Kaç aydır görmediği dedesine kavuşacağı için çok mutlu olduğu kulaklarına varan ağzından anlaşılıyordu. Trenden inen dedesinin boynuna atladığı gibi dedesini öpücük yağmuruna boğdu.

Babam piyano dersi almam konusunda çok ısrarcıydı. Annem ise bu konuyu tamamen bana bırakma taraftarıydı. Ben de babamı kırmamak için bir iki ders alıp derse devam edip edemeyeceğime karar vermek istedim. İyi ki de babamı kırmamışım.

